

579

OBWIESZCZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 26 sierpnia 1939 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ograniczeniu nadmiernych wynagrodzeń w przedsiębiorstwach.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 25 maja 1939 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ograniczeniu nadmiernych wynagrodzeń w przedsiębiorstwach (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 320) ogłaszam w załączniku do obwieszczenia niniejszego jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o ograniczeniu nadmiernych wynagrodzeń w przedsiębiorstwach (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 496) z uwzględnieniem zmian wynikających z ustawy z dnia 25 maja 1939 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ograniczeniu nadmiernych wynagrodzeń w przedsiębiorstwach (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 320).

Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

Załącznik do obw. Min. Przem. i Handlu z dnia 26 sierpnia 1939 r. (poz. 579).

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ****o ograniczeniu nadmiernych wynagrodzeń
w przedsiębiorstwach.**

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1.

Wynagrodzenia członków zarządów, rad nadzorczych, komisji rewizyjnych oraz pracowników umysłowych w spółkach akcyjnych, spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielniach, товариствach ubezpieczeń wzajemnych, w posiadających osobowość prawną zrzeszeniach wytwórców, przetwórców i handlujących, w przedsiębiorstwach i zakładach państwowych i samorządowych, oraz w instytucjach ubezpieczeń społecznych, bez różnicy czy wpływają one z umów już zawartych, bądź uchwał już powziętych, czy też z umów i uchwał przyszłych — winny być przystosowane do zdolności zarobkowej, płatniczej i podatkowej, zadłużenia, stanu zatrudnienia jak niemniej wysokości płac ogółu osób zatrudnionych w danym przedsiębiorstwie.

Art. 2.

1. Przez wynagrodzenie rozumie się: uposażenie stałe w gotówiznie wraz z dodatkami reprezentacyjnymi, funkcyjnymi i innymi stałymi dodatkami, gratyfikacje (remuneracje), wszelkie z tytułu zatrudnienia wypłacane udziały w zysku, procenty od obrotu (sprzeda-

ży), produkcji lub oszczędności i tym podobne wynagrodzenia niestałe. Ryczałty za podróże i diety są policzalne do wynagrodzenia w części przekraczającej normalne wydatki.

2. Nie uwzględnia się przy tym żadnych innych potrąceń, a w szczególności potrąceń, określonych w art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 323).

Art. 3.

1. Ograniczenie wynagrodzenia następuje na podstawie decyzji organu zarządzającego przedsiębiorstwa bądź z inicjatywy własnej tego organu, bądź też na wniosek, zgłoszony na piśmie do zarządu lub rady nadzorczej, choćby jednego członka zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej.

2. Odnosnie do przedsiębiorstw i zakładów samorządowych oraz instytucji ubezpieczeń społecznych prawo wniosku ograniczenia wynagrodzeń przysługuje również właściwym władzom nadzorczym.

3. Prawo wniosku ograniczenia wynagrodzeń przysługuje nadto właściwym izbom skarbowym w przypadku, gdy przedsiębiorstwo zalega od jednego roku z zapłatą chociażby poszczególnych podatków, danin i opłat publicznych.

4. Prawo wniosku ograniczenia wynagrodzenia przysługuje nadto Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w przypadku, gdy przedsiębiorstwo zalega z wypłatą wynagrodzeń osobom zatrudnionym w danym przedsiębiorstwie co najmniej przez dni 30.

Art. 3a.

Prawo wniosku o ograniczenie wynagrodzeń w spółkach akcyjnych służy Ministrowi Przemysłu i Handlu, a w stosunku do spółek bankowych i ubezpieczeniowych — Ministrowi Skarbu.

Art. 3b.

1. Ustawa nie ma zastosowania, jeżeli dywidenda:

- 1) uchwalona za ostatni rok operacyjny wynosiła co najmniej 4%,
- 2) za dwa ostatnie lata operacyjne wynosiła łącznie co najmniej 7%,
- 3) za trzy ostatnie lata operacyjne wynosiła łącznie co najmniej 10%.

2. Ustawa nie ma również zastosowania, jeżeli:

- 1) spółka pokryła straty z lat ubiegłych w sumach równych lub wyższych od podanych w ust. 1,

- 2) spółka wydała na pokrycie strat sumy niższe od przewidzianych w ust. 2, dywidenda zaś nie jest mniejsza od różnicy między dywidendą, określoną w ust. 1, a sumą, wydaną na pokrycie strat,
- 3) w spółkach, wymienionych w art. 3a, dokonano produktywnych i celowych inwestycji przy zachowaniu warunków, które określi rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 3c.

1. Właściwy minister może postawić wniosek, przewidziany w art. 3a, jedynie na przedstawienie akcjonariuszów, reprezentujących 1/10 część kapitału akcyjnego i po przeprowadzeniu kontroli finansowo-gospodarczej.

2. Akcje, względnie kwity zastawnicze, uzasadniające prawo tych akcjonariuszów przedstawiania odnośnego wniosku, winny być złożone do depozytu w sposób, który określi właściwy minister.

3. Zarząd spółki jest obowiązany osobom, upoważnionym przez właściwego ministra do przeprowadzenia kontroli, dostarczyć wszelkich materiałów, umożliwiających tę kontrolę, przy czym nie może zasłaniać się tajemnicą handlową, bądź techniczną.

4. Spółka ponosi koszty kontroli. Właściwy minister może jednak obciążyć kosztami kontroli solidarnie wnioskodawców, jeżeli w wyniku jej okaże się, że wniosek był rażąco bezzasadny.

Art. 4.

Odpis decyzji organu zarządzającego winien być zakomunikowany zainteresowanemu listem poleconym w terminie 7-dniowym od zapadnięcia uchwały, a w terminie 14-dniowym od zgłoszenia wniosku.

Art. 5.

1. Osoba, której zakomunikowano decyzję organu zarządzającego o ograniczeniu jej wynagrodzenia, ma prawo, jeśli na ograniczenie się nie zgadza, wnieść, w nieprzekraczalnym terminie dni czternastu po otrzymaniu odpisu decyzji, do sądu okręgowego, właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa, powództwo o ustalenie wysokości wynagrodzenia.

2. Podczas trwania sporu powód pobiera tymczasowo wynagrodzenie w zmniejszonej wysokości, ustalonej przez organ zarządzający.

Art. 6.

1. Osoba, uprawniona w myśl art. 3 do zgłoszenia wniosku o ograniczenie wynagrodzenia, która na swój wniosek w terminie, określonym w art. 4, bądź nie otrzymała odpisu decyzji organu zarządzającego, bądź otrzymała

odpis decyzji, zmierzającej do obejścia postanowień niniejszego rozporządzenia, ma prawo skierować swój wniosek w ciągu dni czternastu po upływie wspomnianego terminu do sądu okręgowego, właściwego według art. 5 celem ustalenia wysokości wynagrodzenia.

2. Sąd wniosek ten załatwi w postępowaniu niespornym (incydentalnym), którego kosztą poniesie przedsiębiorca. Jeżeli jednak wniosek ten jest rażąco nieuzasadniony, kosztą poniesie wnioskodawca.

Art. 7.

1. Sąd po wysłuchaniu stron zainteresowanych, o ile stawia się na rozprawę, a w danym razie po sprawdzeniu dokumentów i przesłuchaniu zawiązanych świadków i biegłych, ustali w obydwóch przypadkach, przewidzianych w art. 5 i 6 orzeczeniem wysokość wynagrodzenia, kierując się zasadami wyrażonymi w art. 1.

2. Od orzeczenia tego służy stronom zainteresowanym w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia orzeczenia odwołanie do Sądu Najwyższego, które nie wstrzymuje wykonalności orzeczenia.

3. Szczegółowy tryb postępowania określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości.

Art. 8.

1. Przesłuchani znawcy i świadkowie winni zachować w tajemnicy dane ujawnione w toku postępowania sądowego.

2. Osoby, przeprowadzające kontrolę na wniosek właściwego ministra, są obowiązane do zachowania w tajemnicy wszelkich danych, uzyskanych w toku dokonywania swych czynności.

Art. 9.

1. Osobie, której wynagrodzenie zostało ograniczone orzeczeniem sądu okręgowego, służy prawo żądania przedterminowego rozwiązania umowy, ustalonej orzeczeniem, po uprzednim 3-miesięcznym wypowiedzeniu, chociażby umowa przewidywała dłuższy termin wypowiedzenia lub obowiązywania. W tym przypadku kary umowne lub odszkodowania, przewidziane na wypadek przedterminowego rozwiązania umowy, nie mogą być żądane.

2. Prawo wypowiedzenia gaśnie w ciągu dni 30 od dnia wydania orzeczenia sądu okręgowego.

Art. 10.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do wynagrodzeń, które wraz z wszystkimi dodatkami, określonymi w art. 2, nie przenoszą kwoty 2.500 zł miesięcznie lub 30.000 zł rocznie. Nie dotyczy to jednak członków rad nadzorczych i komisji rewizyjnych, dla których odpowiednie wynagrodzenie wynosi 1.000 zł miesięcznie lub 12.000 zł rocznie, jeśli chodzi o członków rad nadzorczych,

a 500 zł miesięcznie lub 6.000 zł rocznie, jeśli chodzi o członków komisji rewizyjnych.

Art. 11.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia z wyjątkiem art. 10 mają zastosowanie także do wynagrodzeń wypłacanych osobom, określonym w art. 1, z tytułu odszkodowań po zwolnieniu z pracy, przy czym zarówno decyzja, jak i orzeczenie, mogą zapaść tak co do wysokości całego odszkodowania, jak i co do czasu trwania okresowych wypłat.

Art. 12.

1. Sprawozdania roczne z podaniem wysokości wynagrodzeń w rozumieniu niniejszego rozporządzenia (art. 1 i 2), przenoszących wysokość określoną w art. 10, winny być składane właściwym izmom skarbowym.

2. Postanowienia niniejszego artykułu nie dotyczą przedsiębiorstw i zakładów państwowych i samorządowych oraz instytucji ubezpieczeń społecznych.

Art. 13.

1. Wynagrodzenie, wynikające z danej umowy lub uchwały, może być obniżone w trybie, przepisany w niniejszym rozporządzeniu, o ile właściwy sąd okręgowy wydał już orzeczenie, tylko jeden raz.

2. Przepis ten nie ogranicza uprawnień czynników wskazanych w ust. 2, 3 i 4 art. 3.

Art. 13a.

Władza, na której wniosek nastąpiło ograniczenie wynagrodzeń, może — na przedstawienie organu zarządzającego przedsiębiorstwa — znieść to ograniczenie, jeżeli po obniżeniu nadmiernych wynagrodzeń stan finansowy przedsiębiorstwa ulegnie poprawie w tym stopniu, iż odpadną przyczyny, które uzasadniały obniżenie.

Art. 14.

(s k r e ś l o n y)

Art. 15.

Akty prawne, zdziałane wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia lub na jego obejście, są nieważne z samego prawa.

Art. 16.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 17.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej z dniem ogłoszenia i utraci moc obowiązującą w terminie ustalonym przez rozporządzenie Rady Ministrów.